

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.01.2021

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

Çevre Mühendisleri Odası'nın yayımladığı Hava Kirliliği Raporu'na göre, Adana 2019 yılının %65'inde, 236 gün kirli hava solumuştur. 2019 yılında Adana'nın merkezinde ölçülen PM10 hava kirleticisinin, Türkiye'de belirlenmiş ulusal kirlilik limitlerinin iki, Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği limitlerin dört katı üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Kovid-19 salgını ile hava kirliliğinin olduğu bölgelerde riskin fazla olduğu gerçeği görmezden gelinerek, Yumurtalık'ta ağaçları kurutan, bölge ve deniz suyunu kirlletip, sıcaklığını artıracak olan 2. kömürlü termik santral inşaatı, üstelik Sugözü Kumsalı'nda koruma altındaki deniz kaplumbağalarının yuvalama alanında devam etmektedir.

Adana'da hava kirliliğinin yüksek olmasının önde gelen nedenleri uzmanlar tarafından; enerji üretimi, kentsel dönüşüm, sanayileşme, trafik, ısınmada kömür kullanımı, yeterli yeşil alan olmaması, hava koridorlarının olmaması olarak sayılmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Kanseri Araştırma Birimi dış ortam hava kirliliğinin akciğer kanserine yol açtığını 2013 yılında açıklamıştır. Kanserin yanı sıra hava kirliliği; solunum enfeksiyonu, kalp hastalıkları, kronik akciğer hastalıkları, erken bebek ölümleri, sakat doğumlar ve kitlesel ölümlere neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Adana merkezde hava kirliliğinin; ulusal hava kirlilik limitlerinin iki katı, DSÖ'nün önerdiği limitlerin dört katı olması Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır? Araştırıldıysa nedeni nedir? Araştırılmadıysa neden araştırılmamıştır?
2. Adana'da yurttışlarda ciddi sağlık sorunlarına neden olabilecek hava kirliliği konusunda Bakanlığınızın önlemleri/çalışmaları var mıdır? Varsa nelerdir?
3. Uzmanlar tarafından Adana'da hava kirliliği yüzünden yoğun sis oluştuğu vurgulanmaktadır. Katı yakıt tüketimini azaltmak için çalışmalarınız var mıdır?
4. Hava kirliliği limit aşımaları yerel yönetimler ile eşgüdümlü olarak Bakanlığınızca takip ediliyor mu? Limit değerlerin sağlanması için gerekli denetimler yapılıyor mu?
5. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri denetimleri hangi sıklıkla yapılmaktadır? Denetimlerin artırması sağlanacak mıdır?
6. Kömürlü termik santraller tüm dünyada terkediliyorken, Türkiye'de neden halen hava kirliliğinin ve iklim krizinin en önemli sebeplerinden olan kömürlü termik santral yatırımları yapılmaktadır?
7. Diğer birçok ülkede olduğu gibi termik santrallerin kapatılma süreçlerinin planlanması yapılacak mıdır?
8. Uzmanlar tarafından önerilen, 'Temiz Hava Eylem Planları'nın tüm ilgili paydaşların katılımı ile her kentte hazırlanarak kamuoyu ile paylaşılması hedeflenmekte midir?
9. Büyükşehirler başta olmak üzere tüm kentlerde ulaşımın hava kirliliğine neden olan etkilerini azaltmak için önlemlerinizi var mıdır? Varsa nelerdir?
10. Kentlerin üst ve alt ölçekli planlarının hava kirliliği sorununu çözmeye, iklim krizinin etkisini azaltmaya yönelik olması için çalışmalarınız var mıdır?